

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Filozofia religii (Konwersatorium), PG_00176531						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Metafizyki, Filozofii Religii i Filozofii Współczesne						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marek Pepliński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z problematyką filozofii religii, jej metodami i głównymi stanowiskami dotyczącymi wybranych aspektów religii, w tym pojęć i twierdzeń mieszczących się w obszarze stanowiska teistycznego. Przygotowanie studenta do rozumienia zjawiska religii, jej wymiaru poznawczego, praktycznego i społecznego oraz zdobycie elementarnych umiejętności krytycznej refleksji nad religią w jej różnych wymiarach. Zaznajomienie z różnymi filozoficznymi ujęciami i wyjaśnieniami poszczególnych aspektów religii.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_K03] Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania w obszarze filozofii religii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W04] Zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi	Zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi w obszarze filozofii religii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_U07] Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia	Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W05] Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury	Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_U13] Formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych	Formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W02] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim.	Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim w obszarze filozofii religii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FILOZL3_W09] Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_K01] Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego	Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_U04] Czyta i interpretuje tekst filozoficzny	Czyta i interpretuje tekst filozoficzny w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U05] Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną	Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FILOZL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów w obszarze filozofii religii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	Wybrane zagadnienia z obszarów: Typy nauk religiolologicznych. Problematyka filozofii religii. Naturalizm (w religiolologii) i jego wartość / funkcje. "Natura" religii - religia i religie. Problem języka religijnego, jego znaczenia i funkcji. Klasyczny podział teorii znaczenia wypowiedzi o Bogu. Epistemologia religii Natura wiary religijnej. Wiara a wierzenia religijne. Wiara, teizm, ateizm. Różnorodność religijna i jej filozoficzne interpretacje. Doświadczenie religijne. Nauki a religia Poznawalność istnienia i przymiotów (atrybutów) Boga. Via negationis, causalitatis, eminentiae. Argumenty za i przeciwko istnieniu Boga. Natura argumentów za i przeciwko istnieniu Boga / posiadaniu przezeń odp. przymiotów. Klasyfikacja argumentów. Wybrane argumenty na istnienie Boga klasycznego teizmu. Cuda i działanie Boga w świecie. Teodycea i tzw. problem zła. Zło a ateizm. Pojęcia Boga, spór o Jego naturę, atrybuty i relację do świata. Religijne i filozoficzne pojęcia Boga. Prostota. Niezmiennność i wieczność Boga. Wiedza Boga. Wszechmoc Boga. Co może a czego nie może wszechmocna Istota? Dobroć Boga i Jego wolność. Wymiary moralne religii i (idei) Boga. Śmierć, zmartwychwstanie, reinkarnacja, życie "po śmierci". Eschatologia a filozofia religii.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Formalne warunki dotyczące obecności. Z powodów respektowania ECTS warunkiem UNIEMOŻLIWIAJĄCYM kwalifikację (przystąpienie do egzaminu / zaliczenie) jest nieobecność na zajęciach w wymiarze 7 i więcej dla 15 zajęć. Jest to niezależne od tego, czy nieobecności te mają przyczynę w chorobie, zdarzeniu losowym czy wolnym wyborze. W szczególnych wypadkach Prowadzący zostawia sobie prawo do wyznaczenia sposobu odpracowania nieobecności. Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa jest sprawdzana. Nieobecność na trzech i więcej ćwiczeniach skutkuje automatycznie obniżeniem rezultatu kwalifikacji o wartość 1/2 lub 1 (Dla 15, 4 nieobecności = -1/2; 5-6 = -1.)		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Kolokwia i wejściówki	26.0%	50.0%
	Prezentacja oraz praca pisemna	22.0%	40.0%
	Zapoznanie się z tekstem i praca na zajęciach	3.0%	10.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Wybrane pozycje z ponizszych.
		I. Davies, B., Wprowadzenie do filozofii religii, Warszawa 2006. Elders Leo J., Filozofia Boga, Warszawa 1992. Granat W., Teodycea. Istnienie Boga i jego natura, Lublin 1968. Mackie L., Cud teizmu. Argumenty za istnieniem Boga i przeciwko istnieniu Boga, Warszawa 1997. Meister Ch., Wprowadzenie do filozofii religii, Łódź 2018 Vardy P., Krótko o filozofii Boga, Kraków 2004. Wojtysiak J., Wprowadzenie do teologii naturalnej, Kraków 2013 Wszolek S., Wprowadzenie do filozofii religii, Kraków 2004. Zagzebski, L., Wprowadzenie historyczne do filozofii religii, Kraków 2012. Ziemiański S., Teologia naturalna. Filozoficzna problematyka Boga, Kraków 1995. II. Wybrane pozycje studiowane samodzielnie przez studenta. Anzelm z Canterbury, Proslogion, w: Monologion, Proslogion, różne wydania, 2-4 Barbour, Jak układają się stosunki między nauką i teologią., Zagadnienia Filozoficzne w nauce 1993 Bejze B., W kierunku Boga, Warszawa 1982. Bronk A., Podstawy nauk o religii, Lublin 2003. Collicutt McGrath J., A. McGrath, Bóg nie jest urojeniem. Złudzenie Dawkinsa, Kraków 2007. Davies B., Wprowadzenie do filozofii religii, Warszawa 2006. Rozdziały 1, 2, 4-6, 8-9. Dawkins R., Bóg urojony, Warszawa 2007. Dumery H., Bóg filozofów czy Bóg żywy?, Znak 44(1992), 8, 447, 26-37. Elders L., Filozofia Boga, Warszawa 1992. Gadacz Tadeusz, Marek Pepliński, Teodycea, Religia. Encyklopedia PWN 2002-2003. Galewicz W., O religijnym uzasadnianiu norm etycznych. Gilson, Trzy wykłady na temat istnienia Boga, w: B. Bejze, (red.), Studia z filozofii Boga, tom II, Warszawa 1973, 7-64. Granat W., Teodycea. Istnienie Boga i jego natura, Lublin 1968. [fragmenty dotyczące dowodów i wybranych atrybutów] Heschel A. J., Bóg szukający człowieka, Kraków 2007. Hick J, Argumenty za istnieniem Boga, Kraków 1994. Judycki S., Bóg i inne osoby. Próba z zakresu teologii filozoficznej, Poznań 2010. Judycki, S., Książeczka o człowieku wierzącym, Kraków 2014. Kłoczowski J. A., Między samotnością a wspólnotą, Tarnów 1994. Koszałko M., Pepliński M., Prostota, w: Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny, red. J. Salamon, Kraków 2016, 87-107. http://bit.ly/2FP1sTo Koszałko M., Pepliński M., Wszegmoc, w: Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny, red. J. Salamon, Kraków 2016, 37-59. http://bit.ly/2TetOJB Łukasiewicz D., Wszeghwiedza, w: Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny, red. J. Salamon, Kraków 2016, 61-73. Mordarski R., Wieczność, w: Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny, red. J. Salamon, Kraków 2016, 141-153. Moskal P., Doświadczenie religijne, w: Powszechna Encyklopedia Filozofii, wersja internetowa http://ptta.pl/pef/pdf/d/doswiadczeniereligijne.pdf Pepliński M., Alvina Plantingi koncepcja racjonalności przekonań religijnych na tle głównych stanowisk w XX wiecznej analitycznej epistemologii religii, w: A. Chmielecki, (red.), Rozum i przestrzenie racjonalności, Gdańsk 2010, 99-127. Pepliński M., Dobroć, w: Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny, red. J. Salamon, Kraków 2016, 121-40. http://bit.ly/2RhRZN Pepliński M., Problematyka wszeghmocy Boga rzeczy nowe i stare, FiloSofija 30(2015/3), 11-44. http://bit.ly/2UddAjW Pepliński, M., Analityczna epistemologia religii ostatnich pięciu dekad. Filo-Sofija 15 (2011/4), 919-938, Pike N., Boża wszeghwiedza a dobrowolne działanie, Roczniki Filozoficzne 56 (2008) 2, 404-422. Plantinga A., Bóg, wolność i zło, Kraków 1995. Plantinga A., O rozwiązanu Ockhama, Roczniki Filozoficzne 56 (2008) 2, 423-461. [O] Plantinga A., O uznawaniu przekonania, że Bóg istnieje jako

		podstawowego, tłum. M. Pepliński, Filo-Sofija 15 (2011/4), 981-999. Rutkowski T., Czy posiadamy dowody na istnienie Boga, w: Studia z filozofii Boga, tom II, Warszawa 1973, s. 354-66. Schaeffler R., Filozofia Religii, Częstochowa 1989. Strzyżyński Przemysław, Koncepcja wiary teistycznej w filozofii religii Johna Hicka, Poznań 2009. Swinburne R., Argument z celowości, tłum. R. Mordarski, Analiza i Egzystencja, 18(2012), 59-76, http://usfiles.us.szc.pl/pliki/plik_1347740428.pdf Tarnowski K., Zarys filozofii wiary, Kraków: Instytut Myśli Józefa Tischnera, Znak 2006. Teologia filozoficzna. Bóg i inne osoby, Poznań Kraków 2013. Tomasz z Akwinu, Summa Theologiae, pars I, q.4-6. Traktat o Bogu, Kraków 2001, kwestia 2. pars. II-II, q.1 i 2. Trinkaus Zagzebski L., Wprowadzenie historyczne do filozofii religii, Kraków 2012. Vardy P., Krótko o filozofii Boga, Kraków 2004. Wojtysiak J., Spór o istnienie Boga, Poznań 2012 Wszolek S., Wprowadzenie do filozofii religii, Kraków 2004 Zdybicka Z., Człowiek i religia, Lublin 1993.
	Uzupełniająca lista lektur	Natura i wartość poznawcza wiary: Faith and Philosophy, Volume 7, Issue 4 (1990) https://place.asburyseminary.edu/faithandphilosophy/vol7/iss4/ International Journal for Philosophy of Religion Volume 81, Issue 1-2, April 2017 Special Issue: Approaches to Faith https://link.springer.com/journal/11153/81/1
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.